

A 1710/hållbart

Tekijä(t) Keskiryhmä
Käsittelijä Kestävä Pohjola -valiokunta

Jäsen ehdotus kuluttajien roolin vahvistamiseksi ilmastonmuutoksen torjunnassa

Ehdotus

Keskiryhmä ehdottaa, että

Pohjoismaiden neuvosto suosittaa Pohjoismaiden ministerineuvostolle,

että kehitetään systemaattisia keinoja, joiden avulla kansalaisia aktivoidaan osallistumaan ilmastonmuutoksen torjuntaan ja vaihdetaan kokemuksia, joita mailla on kuluttajien toimimisesta muutosagentteina.

että perustetaan jokavuotinen pohjoismaainen tapahtuma, jolla osallistetaan kansalaiset ilmastonmuutoksen torjuntaan.

Taustaa

Lähes kaikki valtiot sekä tuhannet kaupungit ja yritykset ovat luvanneet täytöntöönpanna Pariisin-sopimuksen tavoitteet. Ellei kansalaisten panos ilmastonmuutoksen hillitsemisessä kasva merkittävästi, muutos yhteiskunnassa tulee kuitenkin tapahtumaan liian hitaasti. Aina löytyy yrityksiä, jotka toimittavat "vanhoja" tuotteita ja palveluja, kunnes niiden kysyntä loppuu.

Edelläkävijöinä toimivat kuluttajat ovat avainasemassa, mitä tulee uusien tuotteiden tai palvelujen kasvukäyrään ja tuotannon kasvuun pilottivaiheesta varhaiseen kypsyyssvaiheeseen markkinoilla. Tällä on ratkaiseva merkitys ilmastonmuutoksen torjumisen edistämiseksi.

Suomessa tehdyt tutkimukset osoittavat, että kansalaisten rooli on ajateltua suurempi. On esimerkiksi arvioitu, että vain yhdeksän helpon kuluttajien toteuttaman toimen avulla Suomen kasvihuonekaasupäästöjä voitaisiin pienentää määrällä, joka vastaa noin kolmasosaa Suomen vuodelle 2030 asettamasta päästöjen vähennystavoitteesta.¹

Jotta ilmastolupaukset lähtisivät käyntiin, on luotava innovatiivisia toimintatapoja. Yksi tällainen on Myrskyvaroitus ry:n Suomessa vuonna 2015 käynnistämä Ilmastolupaus-aloite. Aloitteella pyritään asettamaan kansalaiset keskiöön yhteiskunnan muutoksessa kohti vähähiilistä yhteiskuntaa. Ilmastolupaus-kampanjassa yksittäiset kansalaiset voivat antaa henkilökohtaisen lupauksen puolittaa hiilijalanjälkensä kymmenen vuoden aikana.

¹ Sitra & Gaia Consulting 2016

Aloitteen on tällä hetkellä allekirjoittanut yli 2 000 ihmistä, heidän joukossaan Suomen tämänhetkinen ja kaksi aikaisempaa presidenttiä, Suomen suurimpien yritysten johtajia, muusikoita, taiteilijoita ja menestyneitä urheilijoita. Ilmastolupaus siirtyi äskettäin globaalille areenalle, kun suomalaisperustajat yhdessä YK:n ilmastomuutoskonventin (UNFCCC) kanssa julkistivat ilmastolupauksesta kansainvälisen version 8. syyskuuta 2016 New Yorkissa². Nyt kuka tahansa kansalainen ympäri maailmaa voi osallistua ilmastomuutoksen torjumiseen tähtäävään kansainväliseen liikkeeseen.

Koska kansalaisten sitoutumisella on ratkaiseva merkitys kaikissa Pohjoismaissa, keskiryhmä ehdottaa, että kukin maa kehittää systemaattisia keinoja kansalaisten aktivoimiseksi ja kokemusten vaihtamiseksi maiden välillä. Voitaisiin myös perustaa vuosittainen pohjoismainen (ja myöhemmin kansainvälinen) kansalaisten ilmastopäivätapahtuma, jotta voisimme oppia toisiltamme. Ensimmäiseksi voitaisiin järjestää esimerkiksi pohjoismainen kilpailu siitä, kuka saa parhaimman tuloksen hiilijalanjälkilaskurilla.

Oslossa 24. tammikuuta 2017

Anna-Maja Henriksson (r.)

Arto Pirttilahti (kesk.)

Britt Lundberg (ÅC)

Eva Biaudet (r.)

Hanna Kosonen (kesk.)

Jan Lindholm (MP)

Jenis av Rana (Mfl.)

Katri Kulmuni (kesk.)

Krista Mikkonen (vihr.)

Marcus Knuth (V)

Mikael Staffas (Lib)

Mikko Kärnä (kesk.)

Ruth Vang (Framsókn)

Silja Dögg Gunnarsdóttir (F)

Staffan Danielsson (C)

² <http://newsroom.unfccc.int/climate-action/citizens-climate-pledge-encourages-citizens-around-the-globe-to-make-personal-contributions-to-climate-action>